

คู่มือ

ปฏิบัติงานศึกษานิเทศก์

SUPERVISOR

ปีงบประมาณ 2568

นางประพรศิลปี ชมนก

ศึกษานิเทศก์

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 เป็นกลุ่มงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการจัดการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา การส่งเสริมพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา และงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และร่วมสนับสนุนการปฏิบัติงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานให้กับศึกษานิเทศก์ได้ปฏิบัติงานตามภารกิจตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ที่ 178/2568 ลงวันที่ 17 เมษายน 2568 และที่ 237/2568 ลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2568

สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 กำหนดให้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบในกลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา งานนิเทศติดตามประเมินผลการจัดการศึกษากลุ่มเครือข่ายโรงเรียนวังเจ้าราม และงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่งดังกล่าว โดยคู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้ มีรายละเอียดของกระบวนการและคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานตามภารกิจประจำกลุ่มงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ภารกิจงานที่ได้รับมอบหมายจากนโยบายภารกิจงานที่ได้รับมอบหมายตามจุดเน้นสำนักงาน/จุดเน้นผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางหลักในการปฏิบัติราชการตามบทบาท อำนาจหน้าที่ของตนเองตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งนำไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานงานให้มีประสิทธิภาพ มีความครอบคลุม ถูกต้อง และชัดเจน

ขอขอบคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๑ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา และศึกษานิเทศก์ รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่มีส่วนสำคัญและทำให้เกิดคู่มือปฏิบัติงานฯ เล่มนี้ให้สมบูรณ์ สามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

ประพรศิลป์ ชมนก

ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์	2
บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์	2
ภารกิจ สาระความรู้และลักษณะงานที่ปฏิบัติ	3
ขอบเขตการนิเทศ	5
นิยามคำจำกัดความ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบข่ายหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมาย	6
ขั้นตอนการดำเนินงาน งานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ	
ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา	8
กิจกรรม/วิธีปฏิบัติและมาตรฐานการปฏิบัติงาน	
เรื่อง การนิเทศ ติดตามโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพระแม่ย่า	16
ภาคผนวก	17
แบบประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการในการนิเทศการศึกษา	18

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การจัดการศึกษาหรือการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ครูจะต้องมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสูงตามมาตรฐานหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาชาติ และโรงเรียนมีศักยภาพในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษากรอบกับสังคมในยุคปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้นประเทศไทยในศตวรรษที่ 21 จึงมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษาให้ทันต่อสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงสู่โลกของดิจิทัล จึงมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการปฏิรูปการศึกษา เพื่อเตรียมทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพให้กับสังคมและประเทศชาติ สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานที่สำคัญและมีบทบาทสำคัญในการที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เป็นพลเมืองของประเทศ และพลโลกที่มีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่คาดหวัง

ดังนั้นการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพที่จะส่งผลให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้น การศึกษาจึงมีความสำคัญที่สุด และจำเป็นต้องมีการพัฒนาให้สอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการนิเทศการศึกษา โดยทั้ง 3 ด้านนี้ จำเป็นต้องมีการประสานความสัมพันธ์และความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี จึงจะส่งผลให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จ หากขาดปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งย่อมส่งผลให้คุณภาพการศึกษาขาดคุณภาพไปด้วย

ในส่วนของงานนิเทศการศึกษา จะแบ่งงานนิเทศการศึกษาออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การนิเทศภายนอกและการนิเทศภายในของสถานศึกษา ซึ่งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศต้องมีความรู้ ความเข้าใจในด้านการนิเทศการศึกษาที่ตรงกัน จึงจะสามารถขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การนิเทศการศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการแนะนำ ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาให้บุคลากรทาง การศึกษาของสถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุโขทัย เขต 1 ได้เล็งเห็นความสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพและก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่รวดเร็ว ได้มอบหมายให้กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ดำเนินการพัฒนาระบบงานนิเทศการศึกษาให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ ส่งผลต่อคุณภาพของครูและคุณภาพของผู้เรียน จึงได้ดำเนินการพัฒนาระบบนิเทศการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน และกำหนดให้ข้าราชการทุกคนในสังกัดต้องมีคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อวัดระดับ คุณธรรมและความโปร่งใสในการปฏิบัติงานที่สามารถตรวจสอบได้

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 เป็นกลุ่มงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพเท่าเทียมกันโดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการศึกษาในงานตามภารกิจของกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาที่มีศึกษานิเทศก์รับผิดชอบตามกรอบงานที่ได้รับมอบหมายแต่ละบุคคล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานของบุคลากรกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
2. เพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพของตนเองและกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
3. เพื่อประชาสัมพันธ์ และสร้างความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในบทบาทหน้าที่และภารกิจของศึกษานิเทศก์

บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ

1. งานตามหน้าที่ความรับผิดชอบตามมาตรฐานตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและงานนิเทศการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน ดังนี้

1.1 งานนิเทศการศึกษา โดยส่งเสริมให้สถานศึกษาบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จัดกระบวนการเรียนรู้ มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา พัฒนาการวัดและประเมินผลการศึกษา พัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

1.2 การศึกษา ค้นคว้าทางวิชาการ เพื่อจัดทำเป็นเอกสาร คู่มือและสื่อที่ใช้ในการปฏิบัติงานและเผยแพร่ให้ครูได้ใช้ในการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอน

1.3 การวิเคราะห์วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา พัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการ พัฒนามาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานและเผยแพร่แก่ผู้บริหารสถานศึกษาครูและผู้สนใจทั่วไป

1.4 การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล เพื่อเป็นข้อมูลและสารสนเทศในการวางแผนการนิเทศและการพัฒนางานวิชาการ

1.5 ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

2. งานตามขอบข่ายภาระกิจของกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 เป็นกลุ่มงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย ติดตามตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาระบบบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง ในการบริหารและจัดการเรียน การสอนได้อย่างมีคุณภาพมาตรฐานเท่าเทียมกัน โดยยึดโรงเรียนเป็นฐานเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และ เป้าหมายของการศึกษา โดยปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและงานนิเทศการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียน การสอนให้ได้มาตรฐาน ศึกษาค้นคว้าทางวิชาการและวิเคราะห์วิจัย ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยให้มี ความรู้ความเข้าใจในหลักการนิเทศการศึกษา หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้การวัด การประเมินผลการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือครูและนักเรียนในระดับสูง มีความสามารถในการวางแผน การนิเทศการศึกษางานวิชาการงานติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการจัดการศึกษา และจัดทำรายงานโดยแสดง ให้เห็นว่ามี การวิจัยและพัฒนา สร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนาการนิเทศการศึกษา มีการเผยแพร่ อย่างกว้างขวาง มีการถ่ายทอดและได้รับการยอมรับ และมีการพัฒนาตนเองพัฒนาวิชาชีพมีเทคนิคขั้นสูง ในการนิเทศอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถพัฒนานวัตกรรมการนิเทศการศึกษา จนเป็นแบบอย่าง แก่วิชาชีพ ส่งผลให้ครูและบุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษาสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้บรรลุเป้าหมายของ หลักสูตรมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

ภารกิจ สารความรู้ และลักษณะงานที่ปฏิบัติ

1. การนิเทศการศึกษา ได้แก่ หลักการและรูปแบบการนิเทศ วิธีการและกระบวนการนิเทศ กลยุทธ์ การนิเทศการศึกษาในเรื่องการวิเคราะห์พฤติกรรมการนิเทศการศึกษาการสร้างทักษะในการนิเทศ การใช้กลยุทธ์ในการนิเทศการนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการนิเทศ การควบคุมและการประเมิน เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศภายในโดยสามารถวิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริมให้ข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาได้ ติดตามประเมินผล และรายงานผลการจัดกระบวนการเรียนรู้อ การสอนและการบริหารจัดการศึกษา ประสานสนับสนุน และเผยแพร่ผลงานด้านการนิเทศการศึกษา แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เทคนิคการนิเทศได้อย่างหลากหลาย มีความเป็นกัลยาณมิตร

2. นโยบายและการวางแผนการศึกษา ได้แก่ ระบบและทฤษฎีการวางแผน บริบททางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไทยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษา แผนการศึกษาระดับชาติ และระดับต่าง ๆ การวิเคราะห์ และกำหนด นโยบายการศึกษา การวางแผน พัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาและประเมินนโยบายการศึกษา โดยสามารถ ให้คำแนะนำ ปรัชญาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล และรายงานผล เพื่อจัดทำนโยบาย แผน และการติดตาม

ประเมินผลด้านการศึกษา ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย และการวางแผนดำเนินการ ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่มุ่งให้เกิดผลดี คุ่มค่าต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังคมและสิ่งแวดล้อม

3. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาการศึกษา การวัดและการประเมินผล การจัดการศึกษาพิเศษ โดยสามารถให้คำแนะนำ คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาชาติแนะนำ ครู ให้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพของผู้เรียนประเมินหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

4. การประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การบริหารคุณภาพ การประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานคุณภาพการศึกษา กระบวนการประเมินคุณภาพภายใน และภายนอกสถานศึกษา สามารถศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การจัดทำมาตรฐาน และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยนิเทศ กำกับ ติดตามและ ประเมินผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะและการวางระบบการจัดทำ รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องพร้อมรับการประเมินภายนอก

5. การบริหารจัดการศึกษา ได้แก่ หลักและระบบขอบข่ายการจัดการศึกษา หลักการบริหารจัดการ การศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การปฏิรูปการศึกษา กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาโดย สามารถให้คำปรึกษาแนะนำการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของ การนิเทศ การบริหารจัดการสถานศึกษาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้บริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

6. การวิจัยทางการศึกษา ได้แก่ ระเบียบวิธีวิจัยกระบวนการวิจัยการนำผลการวิจัยไปใช้โดยสามารถให้ คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนให้คำแนะนำ ปรึกษาเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนดำเนินการวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ด้านการเรียนรู้และการจัดการศึกษา

7. กลวิธีการถ่ายทอดความรู้ แนวคิด ทฤษฎีและผลงานทางวิชาการ ได้แก่ กลวิธีการนำเสนอความรู้ แนวคิดทฤษฎีที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ การเขียนรายงาน บทความ ผลงาน ผลการศึกษา ค้นคว้า ฯลฯ การวิเคราะห์ วิจัยผลงานวิชาการอย่างสร้างสรรค์โดยสามารถเขียนเอกสารทางวิชาการประเภทต่าง ๆ แนะนำ และให้คำปรึกษาการเขียนเอกสารทางวิชาการแก่คุณครู และบุคลากรทางการศึกษานำเสนอความรู้แนวคิดทฤษฎี ด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมต่อการเรียนรู้

8. การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบมัลติมีเดียแบบปฏิสัมพันธ์สำนักงานอัตโนมัติโดยสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาตนและการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสมให้คำปรึกษาแนะนำ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา

9. คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับศึกษานิเทศก์ ได้แก่ คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับศึกษานิเทศก์ จรรยาบรรณของวิชาชีพศึกษานิเทศก์การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยปฏิบัติตน ตาม จรรยาบรรณของวิชาชีพศึกษานิเทศก์มีหลักธรรมในการนิเทศและประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี

ขอบเขตของการนิเทศ

นิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาระบบบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 พัฒนาการจัดการเรียน การสอนโดยให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการนิเทศการศึกษา หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้การวัดและ การประเมินผลการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือให้แก่ครูและนักเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1

นิยามจำกัดความ

การนิเทศ หมายถึง การให้ความช่วยเหลือแนะนำหรือปรับปรุงทางการศึกษาและบุคลากรทาง การศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้สามารถดำเนินงานของตนไปได้ด้วยดีโดยผู้นิเทศควรเอาใจใส่ในการสำรวจ ตรวจสอบเพื่อดูแลแนะนำการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความสามารถในการทำงาน อย่างดีมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการนิเทศ ติดตาม กำกับและประเมินผลการจัดการศึกษา ประกอบด้วย

1. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1
2. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1
3. คณะกรรมการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา (ก.ต.ป.น.)
4. ประธานศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอ
5. ประธานกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน
6. ศึกษานิเทศก์ และหรือบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ปฏิบัติมีแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาในส่วนที่ตนเอง รับผิดชอบสามารถดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาเรื่องหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้การวัดการประเมินผล การศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือครูและผู้เรียนอย่างเป็นระบบเข้าใจในภาพรวมของ งานที่จะต้องปฏิบัติตลอดจนสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้

ขอบข่ายหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมาย

ภาระหน้าที่และรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ที่ 178/2568 ลงวันที่ 17 เมษายน 2568 และที่ 237/2568 ลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2568 มีดังนี้

1. ปฏิบัติหน้าที่กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา มีหน้าที่และรับผิดชอบงาน

1.1 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนางานกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 งานประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2.1 วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

1.2.2 ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรแนวทางการจัดการเรียนรู้แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแนวทางการวัดผลและประเมินผลแนวทางการวัดผลและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในพื้นที่รวมทั้งศึกษาสภาพปัญหาบริบททางสังคมและความต้องการท้องถิ่น ชุมชนแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

1.2.3 ดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วมและเผยแพร่ให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

1.2.4 ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ ในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

1.2.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและความต้องการจุดเน้นของสถานศึกษาด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม

1.2.6 ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและชุมชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อร่วมมือช่วยเหลือกันในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษา

1.2.7 นิเทศ กำกับติดตามให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้เกิดการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

1.2.8 ตรวจสอบและประเมินคุณภาพหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

1.2.9 สรุปรายงานและเผยแพร่ผลการใช้/การพัฒนาหลักสูตร

1.3 งานศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3.1 ศึกษานโยบายแผนงานและยุทธศาสตร์ในพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรการพัฒนาและใช้หลักสูตรการพัฒนาคุณภาพครูและผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.3.2 ศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนารอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

1.3.3 ศึกษาวิเคราะห์วิจัยและติดตามการพัฒนาและประเมินผลการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

1.3.4 ส่งเสริมสนับสนุนผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้ศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

1.3.5 ส่งเสริมสนับสนุนผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากการนิเทศการวิจัยและการประเมินผลการใช้หลักสูตรและการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา

1.3.6 นิเทศ กำกับ ติดตามให้ความช่วยเหลือแนะนำผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้เกิดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพ

1.3.7 ติดตามประเมินผลวิจัยการใช้หลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.3.7.1 ประเมินคุณภาพหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.3.7.2 นำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาคุณภาพครูและคุณภาพนักเรียนทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษารวมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายในการบริหารจัดการหลักสูตรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.3.7.3 วิจัยและพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.3.8 ส่งเสริมสนับสนุนการเผยแพร่ความรู้และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.3.9 สรุปรายงานผลการดำเนินงานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

1.4 งานศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. พัฒนาคุณภาพการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังนี้

2.1 ศึกษา ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบและเผยแพร่แก่ผู้เกี่ยวข้อง

2.2 ส่งเสริม พัฒนาหลักสูตรในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบให้เหมาะสมกับสถานศึกษา

2.3 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

2.4 ศึกษา ค้นคว้า แนวคิด แนวปฏิบัติใหม่ ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้รับมอบหมาย

2.5 ผลิต เผยแพร่เอกสารทางวิชาการ คู่มือ แนวการสอนหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัด
กระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบร่วมกับโรงเรียน

2.6 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

2.7 วางแผนนิเทศ กำหนดปฏิทินการนิเทศและดำเนินการนิเทศ ติดตามและประเมินผลในกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

2.8 งานข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

2.9 งานวัดและประเมินผลในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

2.10 การผลิตและจัดหา จัดทำหรือพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

2.11 วางแผนและจัดกิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

3. บริหารงานโครงการ กิจกรรมและงานพิเศษอื่น ๆ ประกอบด้วย

3.1 โครงการพัฒนาอัจฉริยภาพทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

3.2 งานโครงการแข่งขันทางวิชาการนานาชาติ

3.3 การพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนในการสร้างและใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะ ความฉลาดรู้
ของผู้เรียนด้านคณิตศาสตร์ ตามแนวทาง PISA Style

3.4 โครงการพัฒนาสะเต็มศึกษา (STEM/STEAM EDUCATION)

3.5 งานพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก

3.6 งานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) การพัฒนาการจัดการเรียนการ
สอนทางไกลผ่านดาวเทียม New DLTV และการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ DLIT

3.7 การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะและด้านสมรรถนะตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พ.ศ. 2551

4. พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและนิเทศ ติดตาม ประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา โรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 โรงเรียนในเขตอำเภอคีรีมาศ กลุ่มเครือข่ายโรงเรียน
พระแม่ย่า

5. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ขั้นตอนการดำเนินงาน งานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ชื่องาน (กระบวนงาน)

ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ขอบเขตของงาน

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. คำจำกัดความ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Basic Education Curriculum) หมายถึง หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าอุดมศึกษา โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา อีกทั้งมีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต และมีคุณภาพได้มาตรฐานสากลเพื่อการแข่งขันในยุคปัจจุบัน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยส่วนที่เป็นแกนกลางซึ่งกำหนดโดยหน่วยงานส่วนกลางและส่วนที่มีสาระสอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่นซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนดกรอบหลักสูตร ร่วมกับสถานศึกษาและท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระที่สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถกำหนดเพิ่มเติมขึ้นเองได้ เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับความสนใจ ความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน

กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น (Local Curriculum Framework) หมายถึง กรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งจัดทำโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับท้องถิ่น มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ เป้าหมายและจุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนในท้องถิ่น สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับท้องถิ่น สถานศึกษาในเขตพื้นที่นั้น ๆ จะใช้ข้อมูลในกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ และเป็นสมาชิก

ที่ดีของสังคม มีความรักและห่วงใยคนรอบข้างทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา การแก้ปัญหา การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพในชุมชน

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (สาระภูมิศาสตร์) ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3) พุทธศักราช 2568

1.2 ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรแนวทางการจัดการเรียนรู้แนวทางการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนแนวทางการวัดผลและประเมินผลแนวทางการวัดผลและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในพื้นที่รวมทั้งศึกษาสภาพปัญหาบริบททางสังคมและความต้องการท้องถิ่น ชุมชนแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

1.3 ดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วมและเผยแพร่ให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

1.4 ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (สาระภูมิศาสตร์) ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 และหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3) พุทธศักราช 2568

1.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและความต้องการจุดเน้นของสถานศึกษาด้วยกระบวนการทำงาน แบบมีส่วนร่วม

1.6 ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและชุมชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อร่วมมือช่วยเหลือกันในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษา

1.7 นิเทศ กำกับติดตามให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้เกิดการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

1.8 ตรวจสอบและประเมินคุณภาพหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (สาระภูมิศาสตร์) ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 และหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3) พุทธศักราช 2568

1.9 สรุปรายงานและเผยแพร่ผลการใช้/การพัฒนาหลักสูตร

2. งานศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ศึกษานโยบายแผนงานและยุทธศาสตร์ในพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรการพัฒนาและใช้หลักสูตรการพัฒนาคุณภาพครูและผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

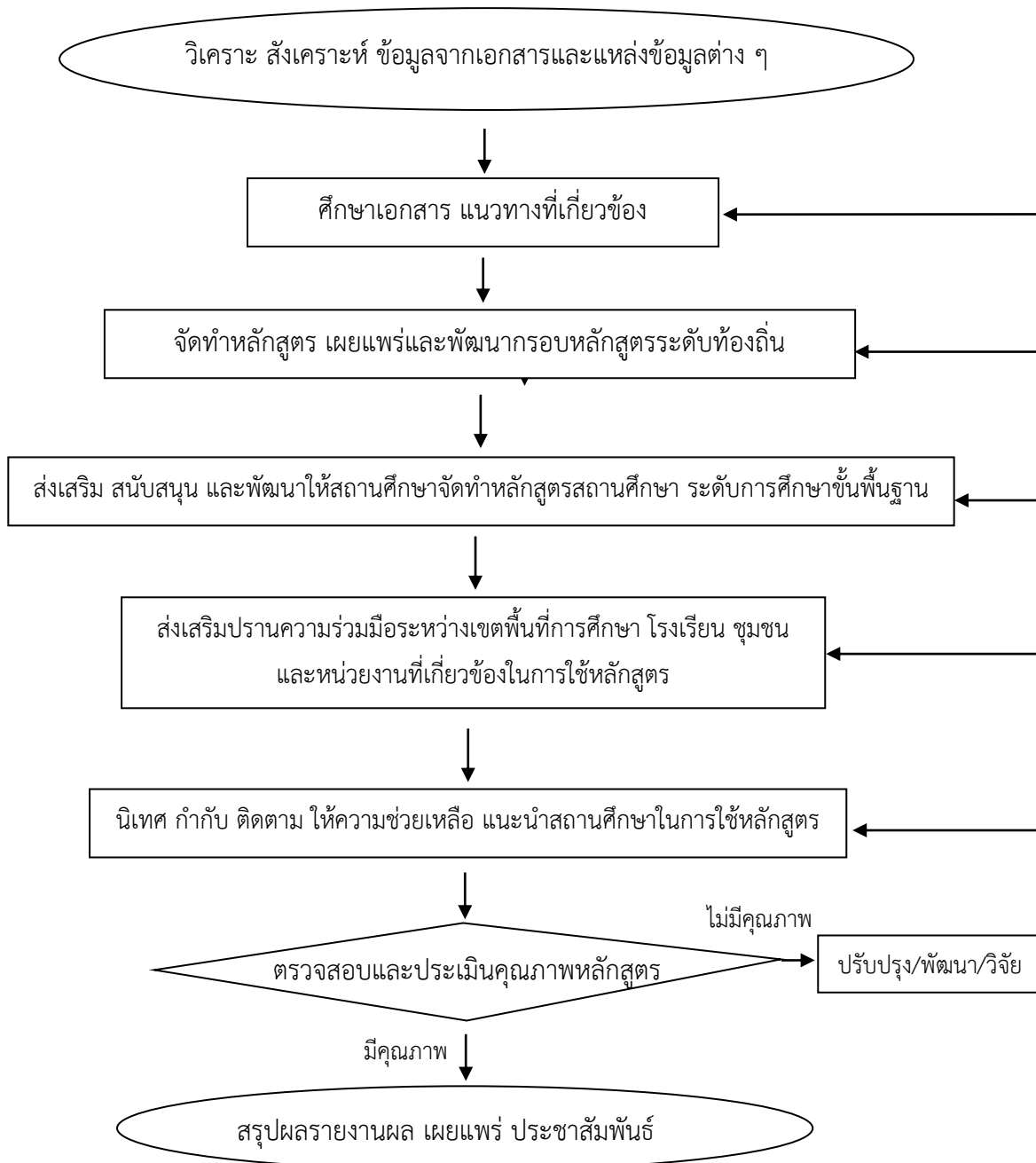
2.2 ศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนารอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

2.3 ศึกษาวิเคราะห์วิจัยและติดตามการพัฒนาและประเมินผลการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (สาระภูมิศาสตร์) ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 และหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3) พุทธศักราช 2568

2.4 ส่งเสริมสนับสนุนผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้ศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

2.5 ส่งเสริมสนับสนุนผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากการนิเทศการวิจัยและการประเมินผลการใช้หลักสูตรและการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

7. แบบฟอร์มที่ใช้

1. คู่มือการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. เครื่องมือการประเมิน/การตรวจสอบหลักสูตร
3. ร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

8. กฎหมาย/ระเบียบ/เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
2. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
3. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
4. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
5. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
6. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
7. แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
8. แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
9. แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
10. แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
11. แนวทางการวัด และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
12. แนวทางการตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
13. แนวทางในการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
14. หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3) พุทธศักราช 2568
15. คู่มือการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3) พุทธศักราช 2568

9. แบบฟอร์มสรุปมาตรฐานงาน

ชื่องาน (กระบวนงาน) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ		สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา			รหัสเอกสาร :
วัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย 2. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ					
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
1-2.		1. วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ 2. ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในพื้นที่ รวมทั้งศึกษาสภาพปัญหา บริบททางสังคม และความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต	ตลอดปีการศึกษา	มีระบบสารสนเทศที่ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน	กลุ่มนิเทศฯ
3.		3. ดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรการศึกษาในระดับท้องถิ่นด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม และเผยแพร่ให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	มีนาคม-มิถุนายน	มีกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น	กลุ่มนิเทศฯ
4.		4. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้ความรู้ ความเข้าใจในการสร้าง ใช้ และประเมินหลักสูตรสถานศึกษา	มีนาคม-มิถุนายน	สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและกรอบหลักสูตรท้องถิ่น	กลุ่มนิเทศฯ
5.		5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และความต้องการของท้องถิ่นด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม			
6.		6. ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอเพื่อร่วมมือช่วยเหลือกันในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษา	ตลอดปีการศึกษา	ความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กลุ่มนิเทศฯ
7.		7. นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือและแนะนำผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้เกิดการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ	ตลอดปีการศึกษา	กลุ่มนิเทศฯ มีแผนการนิเทศด้านการพัฒนา และการใช้หลักสูตรที่สามารถนำไปปฏิบัติภาคินเทศได้จริง	กลุ่มนิเทศฯ
8.		8. ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพหลักสูตร	ก่อน ระหว่าง ปลายปี การศึกษา	- มีกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นที่มีคุณภาพ - สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่มีคุณภาพ	กลุ่มนิเทศฯ
9.		9. สรุปรายงาน และเผยแพร่	สิ้นปีการศึกษา	กลุ่มนิเทศฯมีรายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีที่มีคุณภาพ	กลุ่มนิเทศฯ

เอกสารอ้างอิง : 1.หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 2.แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 3. แนวทางการตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 4. แนวทางในการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 5. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2546 6. คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 7. พระราชบัญญัติการศึกษาเพื่อคนพิการ พ.ศ. 2551

คำอธิบายสัญลักษณ์ผังขั้นตอน จุดเริ่มต้นหรือสิ้นสุดกระบวนงาน กิจกรรมงานหรือการปฏิบัติ การตัดสินใจ ทิศทางหรือการเคลื่อนไหวของงาน จุดเชื่อมต่อระหว่างหน้า(ถ้าไม่จบภายใน 1 หน้า)

ชื่องาน (กระบวนงาน) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตร การสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน		สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา		รหัสเอกสาร :	
วัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย 2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตร การสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา					
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
1.		1.1 ศึกษา นโยบาย แผนงาน และยุทธศาสตร์ในพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตร การพัฒนา และใช้หลักสูตร การพัฒนาคุณภาพครูและนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 1.2 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น 1.3 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และติดตามการพัฒนาและประเมินผลการใช้หลักสูตร	ตลอดปีการศึกษา	มีกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี ที่นำไปพัฒนาครู/ผู้เรียนได้จริง มีรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาและติดตามผลการใช้หลักสูตรที่มีคุณภาพ	กลุ่มนิเทศฯ
2.		2.1 ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากการนิเทศ การวิจัยและการประเมินผลการใช้หลักสูตร และการประเมินคุณภาพผู้เรียน 2.2 ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาและติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร และทำวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมกระบวนกรเรียนรู้ของผู้เรียน	ตลอดปีการศึกษา	มีงานวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา มีงานวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร	กลุ่มนิเทศฯ
3.		3. นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือและแนะนำผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้เกิดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และกระบวนกรเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพ	- ตลอดปีการศึกษา	มีแผนการนิเทศด้านการพัฒนาและใช้หลักสูตรที่สามารถนำไปปฏิบัติการนิเทศได้จริง	กลุ่มนิเทศฯ
4.		4.1 ประเมินคุณภาพหลักสูตร และกระบวนกรจัดการเรียนการสอน 4.2 นำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา คุณภาพครูและคุณภาพนักเรียนทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา รวมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายในการบริหารจัดการหลักสูตรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 4.3 วิจัยและพัฒนาการสอนและกระบวนกรเรียนรู้ของผู้เรียน	- มีนาคม-เมษายน	มีรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาและติดตามผลการใช้หลักสูตรที่มีคุณภาพ	กลุ่มนิเทศฯ
5.		5. ส่งเสริม สนับสนุนการเผยแพร่ความรู้และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร การสอน และกระบวนกรเรียนรู้ของผู้เรียน	สิ้นปีการศึกษา	มีเอกสารเผยแพร่ และเวทีเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	กลุ่มนิเทศฯ
6.		6. สรุปรายงานผลการดำเนินงานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	สิ้นปีการศึกษา	มีรายงานผลการดำเนินงานประจำปีที่มีคุณภาพ	กลุ่มนิเทศฯ

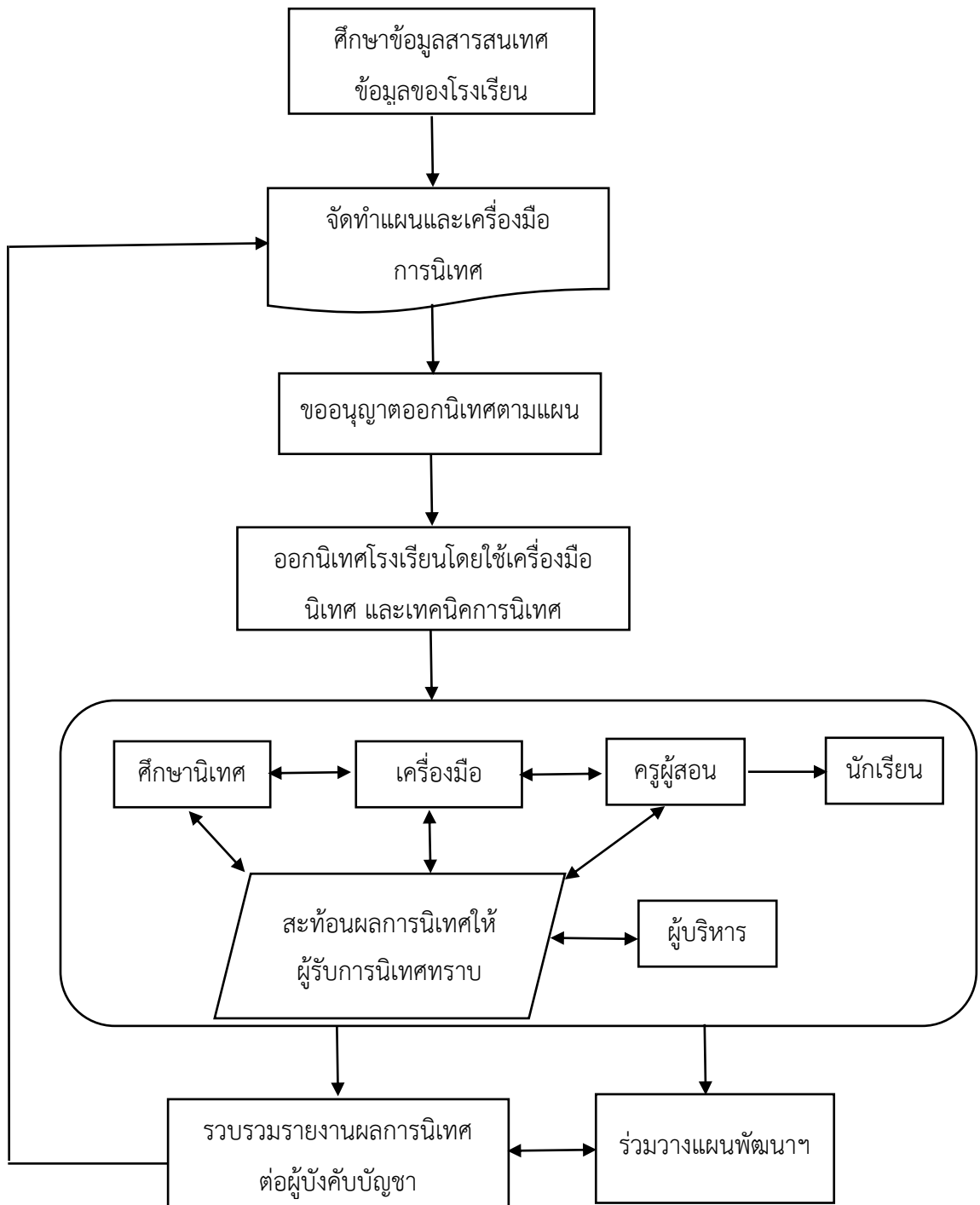
เอกสารอ้างอิง : 1. แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 2. แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 3. คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 4. แนวทางการดำเนินงานโครงการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบกรใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

คำอธิบายสัญลักษณ์ผังขั้นตอน จุดเริ่มต้นหรือสิ้นสุดกระบวนการ กิจกรรมงานหรือการปฏิบัติ การตัดสินใจ ทิศทางหรือการเคลื่อนไหวของงาน จุดเชื่อมต่อระหว่างหน้า(ถ้าไม่จบภายใน 1 หน้า)

กิจกรรม/วิธีปฏิบัติและมาตรฐานการปฏิบัติงาน
เรื่อง การนิเทศ ติดตามโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพระแม่ย่า

งานนิเทศ ติดตามโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนวังเจ้าราม		
ที่	กิจกรรม/วิธีปฏิบัติ	มาตรฐานการปฏิบัติงาน
1	<p>การนิเทศโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพระแม่ย่า รวบรวมข้อมูลและจัดระบบสารสนเทศโรงเรียน จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนบ้านขุนนาง 2. โรงเรียนบ้านนาเชิงคีรี 3. โรงเรียนบ้านไฉ่บ่อ 4. โรงเรียนบ้านนาสระลอย 5. โรงเรียนบ้านนากาหลง 6. โรงเรียนบ้านเนินยาง 7. โรงเรียนบ้านน้ำลาด 8. โรงเรียนบ้านป้อมประชาชนกุล 9. โรงเรียนอนุบาลคีรีมาศ (วัดบึง) <p>ดำเนินการนิเทศ ติดตามโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย โรงเรียนตามนโยบาย/จุดเน้นของ สพฐ. และเขตพื้นที่ การศึกษา โดยใช้กระบวนการนิเทศแบบผสมผสาน</p>	<p>1. มีข้อมูลและระบบสารสนเทศโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพระแม่ย่า จำนวน 9 โรงเรียน</p>
2	<p>ขั้นตอน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลรายโรงเรียน ขั้นตอนที่ 2 กำหนดเป้าหมายวางแผนงาน ขั้นตอนที่ 3 จัดทำเครื่องมือ/นวัตกรรม ขั้นตอนที่ 4 ปฏิบัติการนิเทศ ขั้นตอนที่ 5 ติดตาม ตรวจสอบ ขั้นตอนที่ 6 ประเมินผล ขั้นตอนที่ 7 รายงาน ขั้นตอนที่ 8 ปรับปรุงพัฒนา 	<p>2. มีแผนการนิเทศ/เอกสารการนิเทศ/บันทึก การนิเทศติดตามโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพระแม่ย่า</p>
3	<p>รายงานผลการนิเทศ ติดตามโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพระแม่ย่า</p>	<p>3. มีรายงานผลการนิเทศ ติดตามโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพระแม่ย่า</p>

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน
การนิเทศ ติดตามและประเมินผลโรงเรียนในความรับผิดชอบ

ภาคผนวก

แบบประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการในการนิเทศการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ หน้าข้อความ

1. เพศ ชาย หญิง
2. ตำแหน่ง ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ
 ครูผู้สอน อื่นๆ (ระบุ).....
3. วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
สาขาวิชา วิชาเอก
4. ประสบการณ์ในการทำงาน
 1-5 ปี 6-10 ปี 11-15 ปี 16-20 ปี มากกว่า 20 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการนิเทศ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจของท่าน

ที่	รายการบ่งชี้ในการนิเทศ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ความพึงพอใจต่อผู้นิเทศ (ศึกษานิเทศก์)					
2	ความรู้ ความสามารถในการเรื่องที่นิเทศ					
3	เทคนิค วิธีการนิเทศเหมาะสม					
4	มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี					
5	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
6	การปฏิบัติตนที่ดี					
7	การใช้ภาษาและคำพูดมีความเหมาะสม					
8	ขั้นตอนของการนิเทศเหมาะสม					
9	การนิเทศตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน					
10	ระยะเวลาในการนิเทศมีความเหมาะสม					
11	ผู้นิเทศให้ข้อเสนอแนะ แนวทางที่เหมาะสม					
12	ผู้นิเทศมีความจริงจัง ตั้งใจในการสนับสนุนช่วยเหลือผู้รับการนิเทศ					
13	ผู้นิเทศรับฟังความคิดเห็นของผู้รับการนิเทศ					
14	สามารถนำผลการนิเทศและข้อเสนอแนะไปปฏิบัติ					

15. ท่านต้องการให้มีการนิเทศบ่อยครั้งเพียงใด

- เดือนละ 1 ครั้ง
- ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- ภาคเรียนละ 2 ครั้ง
- ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศครั้งต่อไปหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ**